

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
TELEFAX: 210 5203872
Πληροφορίες: Ι.Μαθιουδάκη
Τηλέφωνο: 2131516733
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα, 27 Νοεμβρίου 2020
Αριθ. Πρωτ.: 2124

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΘΕΜΑ: Σχετικά με την κοινωνική πολιτική για την προστασία των ατόμων με αναπηρία.

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ. 1207/29-10-2020 ΕΡΩΤΗΣΗ

Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή από τη Βουλευτή κα Αναστασία-Αικατερίνη Αλεξοπούλου, σχετικά με το αναφερόμενο θέμα, σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Όσον αφορά στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων έχοντας ως στόχο τη διασφάλιση ενός ικανοποιητικού επιπέδου διαβίωσης και κοινωνικής προστασίας, έχει προγραμματίσει τις ακόλουθες δράσεις:

α) Εναρμόνιση των διαδικασιών για τη χορήγηση των παροχών κύριας σύνταξης και των συνταξιοδοτικών επιδομάτων στα άτομα με αναπηρία, ανεξάρτητα από τον ενταχθέντα στον e-ΕΦΚΑ φορέα στον οποίο ασφαλίζονται. Η εναρμόνιση θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 49 του ν. 4670/2020, με την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος εντός 2 ετών από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

β) Απλούστευση της νομοθεσίας και διασφάλιση ίση μεταχείριση ασφαλισμένων που αντιμετωπίζουν τον ίδιο ασφαλιστικό κίνδυνο, με την ενοποίηση των όρων και προϋποθέσεων συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας στη βάση της δημοσιονομικής ουδετερότητας, κατά την πρόβλεψη του άρθρου 11 του ν.4387/2016.

2. Όσον αφορά στον τομέα της κοινωνικής αλληλεγγύης, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων έχει ως βασική αποστολή την προώθηση των δικαιωμάτων των παιδιών και ενηλίκων ατόμων με αναπηρία και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής αυτών και των οικογενειών τους.

Προς τον σκοπό αυτό υλοποιούνται σειρά προγραμμάτων και δράσεων ενώ ο ΟΠΕΚΑ έχει εκπονήσει και εποπτεύει την εφαρμογή εννέα (9) προγραμμάτων οικονομικής ενίσχυσης ΑμεΑ. Για τα προνοιακά επιδόματα που χορηγούνται σε ΑμεΑ, δεν τίθενται εισοδηματικά κριτήρια και δεν έχει γίνει καμία περικοπή, παρά τη δύσκολη οικονομική συγκυρία.

Ταυτόχρονα, αναπτύσσονται πολιτικές που αποβλέπουν πρόληψης αλλά και ενίσχυσης της κοινωνικής ένταξης, της ανεξάρτητης διαβίωσης και ενδυνάμωσης του οικογενειακού περιβάλλοντος για τα άτομα με αναπηρία. Σε αυτό το πλαίσιο το Υπουργείο Εργασίας έχει προωθήσει πολιτικές για την ενίσχυση των θεσμών αναδοχής και υιοθεσίας, ενώ εστιάζει σε δράσεις πρόληψης με κύριο άξονα αναφοράς τη μεταρρύθμιση του προγράμματος λειτουργίας των βρεφονηπιακών σταθμών. Επιπλέον για την επίτευξη την ανωτέρω σκοπών υλοποιούνται πολιτικές, όπως ενδεικτικά οι Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ), το Κατασκηνωτικό Πρόγραμμα, το δελτίο δωρεάν μετακίνησης με τα μέσα μαζικής μεταφοράς, τα Κέντρα Δημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας (ΚΔΗΦ), τα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης για Παιδιά με Αναπηρία (ΚΔΑΠμεΑ), τους βρεφονηπιακούς σταθμούς ολοκληρωμένης φροντίδας κ.ά.

Εξειδικεύοντας κάποιες από τις ως άνω αναφερόμενες δράσεις, αξίζει να σημειωθούν τα ακόλουθα:

Α) Στο πλαίσιο της πρόληψης της ιδρυματοποίησης και της κοινωνικής ένταξης ατόμων με αναπηρία, προβλέπεται η ίδρυση και λειτουργία Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (Σ.Υ.Δ.).

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την αριθ.Δ12/ΓΠοικ.13107/283/20-3-2019 (1160 Β') Κοινή Υπουργική Απόφαση, φορείς ίδρυσης και λειτουργίας Σ.Υ.Δ. μπορούν να είναι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα που παρέχουν οργανωμένα όλες τις απαραίτητες υπηρεσίες για την αξιοπρεπή διαβίωση ατόμων με αναπηρία.

Βασικός σκοπός λειτουργίας των ΣΥΔ ΑμεΑ είναι η αποϊδρυματοποίηση των ατόμων με αναπηρία που φιλοξενούνται σε μονάδες κλειστής φροντίδας, στην περίπτωση που το οικογενειακό τους περιβάλλον αδυνατεί για οποιονδήποτε λόγο να στηρίξει τη διαβίωσή τους, καθώς και η απόκτηση καλύτερης ποιότητας ζωής με περισσότερες ευκαιρίες και μεγαλύτερο έλεγχο των επιλογών τους από τα ίδια. Παρέχουν δε, εκτός των άλλων, διαρκή φροντίδα για την αξιοποίηση, στον μέγιστο βαθμό, των δεξιοτήτων και δυνατοτήτων των ΑμεΑ, προκειμένου να διαβιούν με ασφάλεια, όσο το δυνατόν πιο αυτόνομα και ενεργά στο κοινωνικό περιβάλλον, με στόχο τη κοινωνική τους ένταξη και κατ' επέκταση τη δυνατότητα πρόσβασης στην εκπαίδευση και στην αγορά εργασίας.

Επιπλέον, σύμφωνα με την παραπάνω απόφαση, επεκτείνεται το πλαίσιο λειτουργίας αυτών των δομών και σε άλλες κατηγορίες αναπηρίας, πέραν της νοητικής υστέρησης (κινητικές, αισθητηριακές κ.λ.π.). Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, στη χώρα μας λειτουργούν 79 ΣΥΔ από 31 φορείς.

Β) Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης για Παιδιά με Αναπηρία (ΚΔΑΠ-ΜΕΑ)- Βρεφονηπιακοί Σταθμοί Ολοκληρωμένης Φροντίδας (ΒΣΟΦ).

Σκοπός των ΚΔΑΠ - ΜΕΑ είναι η δημιουργική απασχόληση των παιδιών και εφήβων με αναπηρία μέσω προγραμμάτων έκφρασης και ψυχαγωγίας, άσκησης λόγου, ανάπτυξης ατομικών και κοινωνικών δεξιοτήτων, άθλησης και σωματικής αγωγής. Τα εν λόγω Κέντρα ενδυναμώνουν τις πολιτικές ένταξης των ατόμων με αναπηρία, ενισχύοντας τόσο τις δεξιότητες των ίδιων των ΑμεΑ όσο και την εκπαίδευση - ενημέρωση του οικογενειακού περιβάλλοντος μέσω κατάλληλων υποστηρικτικών υπηρεσιών.

Οι Βρεφονηπιακοί Σταθμοί Ολοκληρωμένης Φροντίδας είναι μονάδες που παρέχουν υπηρεσίες ολοκληρωμένης φροντίδας σε παιδιά βρεφικής και προσχολικής ηλικίας με αναπηρία. Οι προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας των ΒΣΟΦ από Δημοτικές Επιχειρήσεις του άρθρου 277 και επόμενα του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Δ.Κ.Κ.), Διαδημοτικές Επιχειρήσεις, Ενώσεις Δημοτικών Επιχειρήσεων και Φορείς Ιδιωτικού Δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθορίζονται με την αρ. Π1β/Γ.Π. οικ.116847/2002 Υ.Α. (1519 Β).

Στόχος του Υπουργείου είναι η στήριξη των ΚΔΑΠ-ΜΕΑ, προκειμένου να καταστεί δυνατή η εκπλήρωση του σκοπού τους και η κάλυψη των αναγκών των ομάδων που εξυπηρετούν σε πλαίσιο λειτουργίας, ανταποκρινόμενο στις κοινωνικές συνθήκες και βελτίωσης του υποστηρικτικού αυτού περιβάλλοντος. Σημειώνεται ιδιαίτερα ότι κατά την τρέχουσα περίοδο δόθηκε έμφαση στη χορήγηση επιπλέον vouchers για την κάλυψη θέσεων σε ΚΔΑΠ -ΜΕΑ με αύξηση κατά 25% των δικαιούχων. Επίσης, στις προτεραιότητες του Υπουργείου εντάσσεται η επέκταση των ΒΣΟΦ, στο πλαίσιο ενίσχυσης της οικογενειακής ζωής.

3. Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των ΑμεΑ, μια δράση οριζόντια και σε απόλυτη εναρμόνιση με τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΗΕ, όπως αυτές αποτυπώνονται στη Σύμβαση των ΗΕ για τα Δικαιώματα των ΑμεΑ.

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης αποτελεί προϊόν συνεργασίας όλων των Υπουργείων, υπό την εποπτεία του Υπουργού Επικρατείας, ο οποίος βάσει του άρθρου 69 του ν. 4488/2017 αποτελεί το Συντονιστικό Μηχανισμό για την εφαρμογή της προαναφερθείσας Σύμβασης. Συνθέτει, υπό μία ενιαία «ομπρέλα»

πολιτικής, δράσεις από όλα τα Υπουργεία που ευλόγως συνεχονται, κατά το λόγο της αρμοδιότητάς τους, στην ιδιαίτερη μέριμνα που το κράτος οφείλει στα Άτομα με Αναπηρία.

Στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων έχει αναλάβει την υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων με βασικό άξονα την ενίσχυση της ανεξάρτητης διαβίωσης των ΑμεΑ. Συγκεκριμένα οι πολιτικές που, μεταξύ άλλων, σχεδιάζει και θα υλοποιήσει είναι:

- Η θεσμοθέτηση του Προσωπικού Βοηθού

Η δράση αυτή έχει ως αντικείμενο την υποστήριξη των ατόμων με αναπηρία στην καθημερινή και την επαγγελματική τους ζωή, την ανεξάρτητη διαβίωση τους και την πρόληψη και την αποφυγή της ιδρυματοποίησης. Το δεκαοκτάμηνο Πιλοτικό Πρόγραμμα αφορά 3.000 πολίτες με αναπηρία, με εκτιμώμενο κόστος 32.434.000€ και έχει ενταχθεί στις προτάσεις χρηματοδότησης από το Ταμείο Ανάκαμψης.

- Η κατάρτιση Εθνικής Στρατηγική Αποϊδρυματοποίησης

Σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Παρόχων Ατόμων με Αναπηρία (EASPD) το Υπουργείο Εργασίας επισπεύδει το Πρόγραμμα αποϊδρυματοποίησης στα Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Αττικής και Δυτικής Ελλάδας.

- Η θεσμοθέτηση Κάρτας Αναπηρίας

Η κάρτα θα χορηγείται σε όλα τα άτομα με αναπηρία άνω του 67% και οι κάτοχοι της θα μπορούν, με την επίδειξή της, να απολαμβάνουν σειρά παροχών, υπηρεσιών και δικαιωμάτων, χωρίς να χρειάζεται κάθε φορά να επιδεικνύουν το πιστοποιητικό αναπηρίας τους ή κάποια ιατρική γνωμάτευση ή άλλες κάρτες ή δελτία αναπηρίας που υφίστανται αποσπασματικά σήμερα.

- Η δημιουργία της Εθνικής Πύλης Παροχών Αναπηρίας

Με τη σύμπραξη και των υπόλοιπων Υπουργείων θα δημιουργηθεί Ενιαίο Πληροφοριακό Σύστημα, στο οποίο θα συγκεντρωθούν όλα τα απαραίτητα δεδομένα για τη χορήγηση όλων των παροχών προς άτομα με αναπηρίες και μέσω του οποίου θα διεκπεραιώνονται οι σχετικές αιτήσεις.

Στα ανωτέρω πλαίσια, έχει ενταχθεί η πολιτική για την πρώιμη παρέμβαση για τα παιδιά με αναπηρία η οποία θα ανταποκρίνεται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κρίσιμης ηλικιακής ομάδας, 0-6 ετών, εκεί όπου οι ενέργειες μπορούν να αποφέρουν τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Για αυτό τον λόγο η συγκεκριμένη παρέμβαση συνδέεται άμεσα με τη μεταρρύθμιση του προγράμματος λειτουργίας των βρεφονηπιακών

σταθμών, τον σχεδιασμό της οποίας έχει αναλάβει Ομάδα Εργασίας. Στην κατεύθυνση αυτή, προγραμματισμός περιλαμβάνει ακόμη την τεχνική υποστήριξη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς και την εν δυνάμει χρηματοδότηση του προγράμματος μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης, όπου έχουν ήδη υποβληθεί σχετικές προτάσεις .

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΟΜΝΑ ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ